

Jouke Altenburg

Henny van Egdorn, Buiten-beeld

factsheet

TURELUUR

eieren leggen	broeden	kuiken vliegvlug na
4 dagen	24 dagen	25 dagen
= minimaal 54 dagen van eileg tot vliegend kuiken!		

KALENDER

maart

Aankomstfase

Hans Germeaad, Agami

Bij aankomst in het broedgebied moeten tureluurs eerst opvetten om in voldoende broedconditie te komen. Ze zoeken natte graslanden, plas-drassen en natte natuurgebieden op. Daar vinden ze wormen dicht aan de oppervlakte en ook slakjes en insecten.

maart - april

Vestigings- en nestfase

Hans Germeaad, Agami

De tureluur vestigt zich bij voorkeur in vochtige, kruidenrijke hooi(gras)landen met een hoog waterpeil en natte delen zoals (grote) plas-drassen. Ondiepe sloten en vochtige tot natte greppels vormen een belangrijke aanvulling. Graslanden en kwelders op een zilte bodem of met brakke kwel hebben een grote aantrekkingskracht op tureluurs. Tureluurs zijn zeer plaatstrouw. Rust in het weiland tijdens de vestigingsfase is belangrijk: liefst geen werkzaamheden.

april - juni

Broedfase

Jeroen Herder, Buiten-beeld

De tureluur legt haar 4 eieren in een dieper kuiltje, vaak in een bestaande pol. Na ongeveer 24 dagen komen de eieren uit. Ze broeden graag in nabijheid van grutto en Kievit, en profiteren zo van het verjagen van predatoren door deze soorten. De kans op nestsucces is het grootst als de omgeving van het nest met rust gelaten wordt: niet maaien en niet beweiden. Op die manier reduceer je de kans op verstoring, predatie en vertrapping.

VERVOLG KALENDER

mei - eind juni

Kuikenfase

Tureluurkuikens zijn nestvlinders: ze verlaten snel het nest om zelf voedsel te zoeken. Wel moeten ze (tot 10 dagen oud) bij kou en regen opwarmen onder hun ouders. Ze zijn dan extra gevoelig voor verstoring. Bij voldoende voedsel en veiligheid blijven tureluurkuikens dichtbij het nest.

Tureluurkuikens eten relatief kleine insecten die ze uit de vegetatie, in slootkanten en ondiepe wateren halen.

De beste plekken voor kuikens zijn kruidenrijke graslanden met slijkige plekken (zoals plas-drassen en afgevlakte slootranden, het liefst gecombineerd met een hoog waterpeil (0-20 cm beneden maaiveld)) en natte greppelranden.

Kruidenrijke graslanden en natte, slijkige plekken in of aan de randen van het grasland zijn van essentieel belang. Hier zitten veel insecten en de vegetatie zorgt voor schuilmogelijkheden. Omdat de vegetatie niet te dicht is kan een kuiken zich daar goed doorheen bewegen. Dit spaart tijd en energie, die het kuiken weer in foerageren en groeien investeert.

Gezinnen met jongen zijn ook veel te vinden in extensief beweide en voorbeweid grasland. Het is echter onbekend of de kuikens hierin ook voldoende groeien.

Tureluurgezinnen trekken ook graag naar hoogwaterslootkanten. Aangrenzend gelegen, kruidenrijke percelen zijn dan wel hoognodig!

begin juli - half augustus

Vorbereiding op de 'trek'

De tureluurs trekken snel na het broedseizoen naar de kust van Waddenzee en Zeeuwse Delta. Vandaar trekken ze naar de Atlantische kusten van Frankrijk, het Iberische Schiereiland en (Noord-)West-Afrika.

Inrichting

Behoud open landschap, plaats beheerpakketten op veilige afstand van gebouwen, wegen en opgaande elementen.

Zorg voor kruiden- en structuurrijk grasland met een hoog waterpeil: vochtig grasland, open wetlands, plas-dras. Omring natte plekken door extensief beheer.

Laat langs de (verlaagde) slootkant een rand minder productieve vegetatie over.

Vlak slootkanten af tot een brede natte zone.

Respecteer de rust van de weidevogels. Ga niet het veld in, indien niet nodig.

Leg kuikenland niet te ver uit elkaar, verbind kuikenland dat uit elkaar ligt met kruidenrijke randen of kruidenstroken.

Beheer

Creëer continuïteit in beheer, want tureluurs zijn plaatstrouw.

Pas geen voorjaarsbemesting toe. Pas op met bemesten, rollen en slepen (grasland), zowel in de broed- als in de kuikenfase.

Als je bemest, gebruik dan strorijke vaste mest.

>>15 juni

Maai pas na 15 juni, liefst wanneer alle kuikens kunnen vliegen en nesten uitgebreed zijn.

Als uitstel maaien niet kan: markeer *tijdens de broedtijd* de nesten, gebruik wildreder en laat minimaal 50 m² eromheen staan. Plaats *in de kuikentijd* 24 uur voor het maaien vlaggenstokken in het perceel en gebruik wildreder.

Als je beweidt: kies eerst percelen zonder nesten. Kan dat niet, zet dan *in de broedtijd* (schrik)draadjes ruim om het nest. Beweid *in de kuikentijd* bij voorkeur extensief (1-1,5GVE/ha).